№ 104.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 29. WRZEŚNIA ROKU 1798. W SOBOTĘ

z Peterzburga 7 Września.

Swity Jego Imperatorskiey Msci Generał Maior Kannabich otrzymał rangę Generała Lieutenanta. Zostali Generał Maiorami Półkownicy: artilleryiskich rót w Sewastopolu Havre. Artilleryiskiego Czeliszczewa batalionu Hermers, który naznacza się kommandorem batalionu Wilde Półkownikami Podpółkownicy: znayduiący się przy artilleryiskiey expedycyi Makawiew, regimentu muszkietyerów Generał Maiora Elmpta Palicin.

Generał Lieutenant Graf Buxhewden na własną prożbę uwolniony od służby; gdy zaś doniosł iż się znaydował w 67 bitwach, mundur nosić dozwolono. Generał Maior Graf Bobrińskoy uwolniony od służby. Baltyckiey okrętowey flotty Kapitan Lieutenant Graf Hołowkin przyięty do Dworu Kammerherem, otrzymali range Półkowników: Podpółkownik przy Kadetach lądowych Baron Czerkasów, i Leibgwardyi Preobrażeńskiey Kapitan Aleksiejew.

Naznaczeni są Kommandorami regimentow: Chersońskiego grenadyerow Półkownik Meier. Muszkietyerskich: Nowohorodzkiego Półkownik Werderewskoy. Orłowskiego Podpółkownik Hrinettal. Aleksopolskiego Podpółkownik Bykow. Pawłowskiego regimentu grenadyerów Półkownik Muchanow uwolniony od służby. Przyięty znowu do niey z oddaniem starszeństwo, i umieszczony iest w armii Generał Maior Talizin.

Garnizonowego Generał Maiora Bułhakowa regimentu Podpółkownik Lipińskoy został Półkownikiem, kommendantem w Pskowie, i Szefem regimentu garnizonowego swego imienia. Kirassyerskiego Generał Maiora Corna półku Półkownik Uwarow, przechodzi do Leibgwardyi konney. Imperator Jmć oświadczyć raczył ukontentowanie swoie całey infanteryi, którą znalazł w porządku naylepszym, roskazuiąc dać na żołnierza po rublu.

Aktualny stanu Konsiliarz i Kawaler Obreskow donosi niżey wyrażonym osobom; że ich prożby Tronowi podane, odesłane są po roztrząśnienie: Xcia Lubomirskiego z Opola, do Monarszego Podskarbiego. Mitarnowskiego z Nieswiża, do Generał Prokurora. Bywszego Litewskiego Koniuszego Grabowskiego z Brześcia, do Generał Prokurora. Pulcheryi Przyborzyney z Wilna, do Aktualnego Taynego Konsiliarza Bułhakowa.

z Wiednia 11 Września.

Na końcu zeszłego Sierpnia ogłoszono w Belgradzie ferman Sułtana, zalecaiący, aby wielkorządca Serwii Mustafa z armią swoią iak nayrychley udał się do flotty morza srzodziemnego, i siadał na okręta. Przeznaczenie wyprawy niewiadome. Morowa zaraza w Belgradzie, powietrze zaś na bydło w Semlinie i okolicach zakończyło się szczęsliwie, co strapionym obywatelom ulgę przyniosło.

z Londinu 7 Września z Gazety Hamburgskiey.

Z Nore wypłyneła niedawno eskadra na taiemną wyprawę. Złożona iest z 2 okrętów liniowych, 4 fregat, 8 bombardyerskich statków, i 28 przewozowych. Wiatr miała pomyslny. Jedni mówią, iż do Hawre popłynie drudzy do Texel. W obudwóch przypadkach zamiarem iest Admiralicyi zniszczyć nieprzyiacielskie statki, w pomienionych portach zgotowane do przyszłego wylądowania w Anglii lub Irlandyi.

Do Plymouth zprowadzono fregate Francuzką Decade, od 44 armat, która z Isle de France powracaiąc, blisko Cap Finisterre zabraną została. Podobny los potkał wielu korsarzow nieprzyiacielskich. Flotta Admirała Bridport znacznie wzmocniona, nie odstąpnie portu Bresteuskiego pilnie uważaiąc, żeby z niego nie wyszły okręta pomoc Irlandczykom niosące. Jakoż dotąd żadeu wypłynąć nie mógł.

Generał Stuard udał się do Lisbony, gdzie ma obiąć kommendę nad woyskiem Angielskim. Rapporta z tey stolicy iako

też od Lorda S. Vincent przysłane, żadney wzmianki nie czynią o flotcie Admirała Nelson. Regiment milicyi Hrabstwa Glocester z tysiąca ludu złożony, dobrowolnie ofiarował służyć w Jrlandyi, w porcie Bristol siądzie na okręta; tamże płynąć kazano z Portsmouth, 10,58, 61 i 81 regimentom Angielskim.

Maytkowie Jrlandscy na okrętach woiennych służący, iak wiadomo, przyczyną byli iedyną niekarnosci na flotcie. W zaciąganiu onych dziś zachowuie się wielka ostróżność. Kilka spiskow robili na uprowadzenie statkow do portow nieprzyiacielskich. Zaden nie przyszedł do skutku. Wszystkie odkryto wcześnie, i sprawcow ukarano. Temi dniami od floty Lorda Bridpord odesłano do sądu podobnych ich ludzi 150.

Lord Castelreagh pisał do P. Wickham woiennego Sekretarza donosząc, iż Francuzi ktorzy w Killala wylądowali widząc że Generał Lake w Castlebar stoiący, nie mógł ieszcze sił całych zgromadzić, przystąpili do pomienionego stanowiska, i po krotkiey utarczce opanowali. Z rapportu wodza naszego pokazuie się, iż strata w ludziach mała iest, dział 6 Anglicy w Castlebar opuścili.

Xiąże de Portland dnia wczorayszego pisał do Maira Londinu, iż Wice-Król Margrabia Cornwallis d. 1 t. m. znaydował się w Knockshill, niedaleko nieprzyiacioł w Castlebar oszańcowanych z któremi szczupła zbuntowanych Jrlandczykow garstka iest złączoną, reszta kraiu, mianowicie zaś obywatele znacznieysi, zachowuią się spokoynie, ofiaruiąc rządowi pomoc na przywrócenie spokoyności

Dziś w stolicy naszey rozeszła się pogłoska, że do Liverpole d. 5 przybyły statek z Dublinu przyniosł wiadomość, o zwycięztwie przed Lorda Cornwallis odniesionym. Zatym Wice-Król miał armią podzielić na 5 kolumn, i niedobitkow zewsząd opasanych do złożenia broni przymusić. Żądaniem ich było, ażeby Jrlandczykowie do kapitulacyi należeli; lecz warunek podany miał odrzucić Lord Cornwallis.

Czekamy o tym niecierpliwie urzędowego doniesienia. Z odebranych pewna iest, iż Wice-Król 8 tysięcy żołnierza przy sobie liczący, złączył się z Generałem Lake i Taylor, ktorzy mu na pomoc przyprowadzili 7 tysięcy' w Dublinie zupełna spokoyność panuie do tych czas; przypisać to należy rozsądnym zwierzchności rozrządzeniom; dziś nikomu po 9 wieczor, przed godziną rano 5 z domu wychodzić nie wolno.

Gazeta dworska d. 4 zawiera manifest Dworu naszego przeciwko RPtey Ligurow i Rzymian. Ponieważ, są wyrazy manifestu, wiele Włoskich kraiow gwałtownie naiechane zostały, z roskazu tych osob które teraz przywłaszczyły sobie rząd Francuzki; ponieważ rząd pomienionych narodow starodawny zniszczonym został, nowy zas poniewolnie narzucony przemocą nieprzyiacielskiego oręża.

Ponieważ tenże rząd nowy szkodliwy iest powszechnemu dobru całey Europy, szczególniey zaś interessom W. Britańnii. Przeto Król Jmć oświadcza, iż Prowincye Włoskie orężem Francuzkim zaięte, lub rządzone przez osoby podległe Direktoryatowi Paryzkiemu, mianowicie zaś Genua i Państwo Kościelne, są nieprzyiażne W. Britańnii, a mieszkańce ich po nieprzyiacielsku przez Anglikow będą traktowani.

Bill Parlamentu Jrlandzkiego przeznaczaiący na konfiskatę maiątek Lorda Fitzgerald, i wielu innych buntu dowodzcow, skutku mieć nie będzie; powszechną dla wszystkich amnestią podpisano z Hawany do Vigo zawinoł okręt Hiszpański od 80 armat, naktórym przewieziono do Hiszpanii 14 millionow piastrow. List z Bombay odebrany zagraża bliskim wybuchnieniem woyny między kompanią wschodnią Indyiską i Tippo Saibem.

Deputacya z Hrabstwa Wicklow przełożyła Margrabiemu Cornwallis nieszczęśliwy stan kraiu swoiego, i niebespieczeństwo na które wierni mieszkańce wystawieni będą po ustąpieniu woyska. Z drugiey strony Obywatele Hrabstwa King podali pismo Parlamentowi Dublińskiemu, prosząc ażeby Jrlandczycy wchodzący iakimkolwiek sposobem do spiskow buntowniczych, odtąd niebyli przyimowani do zgromadzeń Elekcyinych.

Lord Castelreagh podał następuiący rapport izbie niższey w Dublinie, o buncie niedawno zgaszonym.

Nie była zamiarem burzycielow spokoynosci powszechney, reforma Parlamentu ani przypuszczenie mieszkańcow Katolickich do przywileiu obywatelskiego, chcieli raczey zburzyć rząd dzisieyszy, odrywaiąc Jrlandyą na wieki od W. Britańnii. Jeszcze r. 1796 Direktoryat Jrlandczykow ziednoczonych udał się o pomoc do rządu Francuzkiego, wysyłaiąc Paryża P. Lewines, w miesiącach Maiu i Czerwcu.

Wkrótce po nim tamże wysłano Doktora Newin, miał on starać się o pożyczenie milliona 500 tysięcy FS. gdyby zaś rząd Francuzki nie mógł uczynić tey przysługi, prosić o pieniądze należało u Dworu Madrickiego, w podobnym zamiarze, i tegoż czasu Arthur O Connor i Lord Fitzgerald udali się zagranicę; unikaiąc ie-

dnak podeyrzliwości rządu Angielskiego, nie poiechali do Paryża.

W Frankforcie zchadzkę mieli z Generałem en chef Hoche tam umówione wylądowanie w Bantry Bay przez Francuzow uskutecznić się maiące w Grudniu; Jrlandya koszt podięty obowiązała się zapłacić; przyrzeczono insurrekcyą w kraiu powszechną; to pewna iż Francuzi szczupłego woyska posyłać nie chcieli, chcąc raczey mieć dostateczne do opanowania i przyswoienia całey Irlandyi.

Proszony od Jrlandczykow Direktoryat wysłał Agenta do Londinu, tam widział się często z Lordem Fitzgerald. Przyszedł czas uskutecznienia obietnic. Wypłynoł Hoche z Brestu. Morska nawalność wyprawę zniszczyła. Na inny czas odłożono. Nowe obietnice, nowe negocyacye. Gdy w Lille zeszłego roku traktowano o pokoy między Francyą i W. Britańnią, miała w mieście Jrlandya Posła swoiego.

Ten błagał Francuzkich Pełnomocnikow, ażeby podpisuiąc warunki przeduggesse z Lordem Malmesbury, nie przepomnieli Jrlandzkiey niepodległości. Nie doszły negocyacye. W portach Batawskich czyniono wielkie przygotowania. Poniewaz Admiralicya batteryami opatrzyć kazała Fantry Bay, Baudon i Fermoy, postanowiono wylądować w Oysterhaven; drugie zaś woysko wysadzić w Sigo.

Sto tysięcy ludu powstać miało w Irlandyi pôłnocney; w kraiu Donegal wszelka była gotowość; słaby Anglikow garnizon w Derry; woiennych brańcow namawiać miano we Francyi, ażeby się z Jrlandczykami iednoczyli. Lękało się o swóy los Duchowieństwo Katolickie, wiedząc iak zwykł postępować rząd Francuzki, potrafiono uśpić troskliwość iego; była nadzieia pomyslnego rzeczy zakończenia.

Gdy iuż wszystko zgotowano, nawet proklamacye obiecuiące niepodległość rokoszanow, Francuzcy Komissarze przynaglili Admirała de Winter wyniść pod żagle z Texel; wyszedł, i wzięty został. Woyska z okrętow na ląd wysiadły, upadła Irlandczykow nadzieia. Direktoryat nowe posiłki obiecał przystawić w Kwietniu 1798 roku. Czekali onych niecierpliwie dowody buntu.

Tym czasem przeglądali kraiowe porty, odnogi, gury, lasy, wąwozy, sposobiąc się do przyszłey woyny; umówione Hasło dla mieszkańcow, gdyby woyska Francuzkie do brzegow przyszły, robiono broń, zbierano pieniądze, sprowadzono ammunicye. Rząd oka z nich nie spuszczał, wszystko wiedział, i do tego przywiodł, że rokosz podnieść, lub się poddać musieli. Postanowili więc powstać 23 Maia.

Zamiarem ich było zaiąć Dubliński zamek, oboz pod Lehaunstown, Artylleryą w Chapellizod; słowem wszędy razem porwali się do broni, przeciąć kommunikacye, &c. D. 19. wielu dowodzcow rząd zchwytał; 23. bunt wybuchnoł, lecz przezorność rządową, wierność milicyi, waleczność regularnego żołnierza, Irlandyą zbawiły.

z Paryża 8. Września z Gazety Berlińskiey.

Odebrał Direktoryat wiadomość, że Angielskie woyska na wyspie S. Domingo pozostałe, ustąpiły na koniec z Mole Nicolas, Jeremie, i innych mieysc warownych do Jamaiki. Wińniśmy przywrócenie nayznacznieyszey z osad naszych Kommissarzowi Hedawille, mianowicie zaś pracy i staraniu Generała Tousaint. Nie dość było Kray stracony odzyskać, należało zniszczony i spusztoszały zwrócić do stanu kwitnącego.

Jakoż wraz po ustąpieniu Anglikow zaieli się trudnym, lecz pożytecznym dziełem i chwalebnym; chcąc kiedyżkolwiek położyć koniec niezgodzie domowey, wszystkim bez różnicy mieszkańcom amnestią przyrzekli, którzy zostać na wyspie chęć pokażą. Od tey amnestyi nie są wyięte, mi nawet murzyni, którzy dobrowolnie, lub z przymusu broń podnieśli przeciwko RPltey.

Dawniey Direktoryat w portach zatrzymać kazał Amerykańskie okręta. Dziś skłonność pokazuiąc do ugody, wszystkie uwolnił, maiąc nadzieię, że rząd Amerykański, iak powiada, nie zechce zrywać pokoiu trwaiącego między dwóma narodami, widząc iak z drugiey strony Direktoryat poważa dawne przyiacielskie związki z Amerykanami, których nie podległość Francuzi drogo zapłacili.

Powiadaią, że Anglicy wysiadłszy na wyspę Chozey, o mil 8 od S. Malo, 4 zaś od Granville odległą, postanowili wystawić twierdzę, iaka dziś broni przystępu do S. Marcon. Co ieśli rzeczywiście nastąpi, nie podobna będzie morzem kommunikacya między Normandyą i Bretania, która dziś iuż iest trudną; pomienione zaś wyżey miasta handlowe znaczny przez to uszczerbek mieć będą.

Listy z Cadix odebrane donoszą, iż Agenci rządu Hiszpańskiego postanowili na koniec przeciąć kommunikacyą przyiacielską, iaka dotąd trwała między pomienionym portem i Flottą Lorda S. Wincent. Było we zwyczaiu żywność, na którey Anglikom schodziło, dostarczać. Między innemi statkami, zchwytano i do Cadix odprowadzono ieden, który wiozł nieprzyiacielowi 300 baranow.

Odmiany uproiektowane w rządzie RPltey Cisalpińskiey, Zaczęły przychodzić do skutku. Departamentow liczbę zmnieyszono. Odtąd będzie ich tylko 11; zmniey-

szy się zatym liczba reprezentow. Direktoryat odnowiony będzie po części, z 5. iednak osob składać się powinien. Serbeloni, według życzenia władzy u nas wykonawczey, posłować będzie w Paryżu; inne urzędy stronnikom naszym dostać się maią.

Direktor Rewbell przyszedłszy do zdrowia tu wkrótce iest spodziewany; z Plombieres wyiechał d. 2. Na d. 5. odprawiła się tu pamiątka doroczna zaszłych odmian r. 1797. Blanchard z Rouen przybył; ma odprawić podróż ciekawą; z Toulońskiego portu wychodzi Eskadra, 1500 żołnierza, wiele żywnosci, i ammunicyi zaprowadzić maiąca do Corsyki. Od Generała Buonaparte żadnych ieszcze rapportow nie ma.

Nie Generał Regnier, lecz Keller został Ministrem woiennym Szwaycarow. Rodem iest z Soleure. Będąc w Brugge Kommendantem, pierwszy z odsieczą przybył pod Ostendę przez Anglikow bombardowaną. Z Caycenne wiadomość odbieramy, że zdrowie ex Direktora Barthelemy długo wątpliwe, znacznie się polepszyło, tak iż mógł wynisć z szpitalu w Sinamaris założonego.

Wiadomo iest, iak mało maytkow mamy; tych niedostatek bardziey, niż Okrętow, które prędzey zbudować, niżeli lud morski uformować można, przyczyna iest, iż Flotty nasze w portach nad Oleanem nieczynne stać muszą. W szczupłey garstce zagęściła się dezercya; Minister morski Bruix wydał list okolny, zalecaiąc Administratorom Departamentow pilne zbiegow chwytanie.

Kommisarz Direktoryatu Rapinat usiłuie odzyskać szacunek Szwaycarow, ktorym wiadomo, iak się naprzykrzył. Podał mu do tego sposobność przypadek w Berne zdarzony. Ogień dwa domy w perzynę obrócił. Rapinat nadgradzaiąc szkodę 20. tysięcy liwrów wyliczył. Poszli za iego przykładem Generał en chef Schawenburg, i diwizyiny Lorge; o traktacie handlowym z Szwaycarami nie słychać.

Descorches mianowany iest Posłem RPltey do Porty Ottomańskiey. Kwarantannę w portach Siciliyskich ustanowioną, Wice Król dla Okrętow Maltańskich zkrócić kazał do dni 20. Powiadaią, że RPta Rzymska z nami zawiera obronne i zaczepne przymierze, którego mocą przyimie do służby swoiey 12 tysięcy Francuzow, i żołd im postanowi, iak uczynili Batawowie i Cisalpini.

Z S. Malo donoszą, że pomienione miasto bydź miało ogłoszone oblężonym; przyczyna nie wiadoma, racz iednak na inny czas odłożono. Toż samo stać się miało w Brest, L' Orient, Havre, i innych portach. We wszystkich Okręta pilnie uzbraiaią. W Solidor buduią dwie fregaty od 50 armat. Admirał Lacrosse przybywszy nie dawno gotować kazał Baty, szalupy, i inne statki przewozowe.

z Madritu 20 Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Xiąże Pokoiu znayduie się dotąd w naszey stolicy. Chociaż dawno oddalił się z Ministerium, naywyższą iednak ma powagę u Dworu. Nikt żadnego urzędu, żadney łaski nie otrzymał bez iego pomocy. Jakaż kolwiek odmiana w Monarchi dzieie się codziennie, wpływa do wszystkich. Truguet nie myśli o prędkim wyieżdzie do Paryża, owszem głoszą, że tu chce się zaslubić i osieść na zawsze.

Przeciwko ex Ministrowi Jovellanos, S. Jnkwizycya podała Królowi Jmci Memoryał. Znayduie się w naszey stolicy Don Diego de Noronha, Poseł potrugalski do Paryża przeznaczony. Rząd Francuzki nie chce mu dozwolić przyiazdu, aż dopełnione będą warunki umówione roku zeszłego, gdy przedugodne punkta pokoiu z Francyą Portugallia podpisała.

z Berlina 18 Września z Gazety Berlińskiey.

Hrabia de Vasa wyiechał z naszey stolicy do Drezna.

z Rzymu 22 Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Biega w mieście pogłoska, iż Jnsurgenci Departamentu Circeo tylekroć porażeni, nie upadaią na umysle; owszem zgromadziwszy się w górach, wpadli niespodzianie do Teracina; trudno temu dać wiarę, widząc, iak z pomienionego miasta temi dniami Francuzkie Woyska do nas powracaiy. Do Terni, Palestrina, Velietri i mieysc innych wielu, posłano diwizye od 300 do 400 żołnierzy.

Utrzymanie spokoyności nie dawno przywróconey przyczyną iest Generałowi Macdonald, że tak siły swoie rozprasza. To pewna, iż buntownikow, którzy się schronili w górach i lasach nad granicą Neapolitańskiego Królestwa, rozgromiono bez wielkiey trudności, iako iuż wyzutych z artilleryi, oręża, i ammunicyi. Mówią iednak nie można, żebyśmy zupełnie byli spokoynemi.

Macdonald ogłosił ustawę: Miasta i wsie odpowiadać maią za wszelkie rozruchy i popełnione u nich zaboystwa z Civitavecchia posłano korpus Francuzow do Viterbo i Orwietto; Kawalerya z Bononii ruszyła do Departamentu Trasymeno, gdzie ludzie niespokoyni w lasach zchronienia znalazłszy, nowym rozruchem grożą. Mówiąc w powszechności, pospólstwo rządem nowym się brzydzi.

№ 104.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 29. WRZESNIA ROKU 1798. W SOBOTĘ

Dokończeenie z Rzymu.

Y nie sama tylko religia, w ktorey tak widoczne odmiany poczyniono, przyczyną iest nieukontentowania ludu. Wszędy widać ostatnią nędzę i zniszczenie; ta przywodzi do rospaczy. Ci nawet ktorzy w początkach byli za rewolucyą, postrzegli się po czasie. Nie miło im iest, że władza prawodawcza i Konsulowie nie maia żadney włądzy, nie miło że Francuzcy wodzowie rząd wprowadzili militarny.

z Medyolanu 30 Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Jeszcze mówić nie przestaią o odmianach rządu, naszego; niewiadomo iednak iak wielkie będą. Cyrkur Konstitucyiny w naszey stolicy zamknoł dnia wczorayszego Francuzki kommendant, na czele woyska przyszedłszy. Klubistom oświadczył, iż tego wyciąga koniecznie bespieczeństwo kraiowe, któremu grożą ludzie złosliwi, namawiaiąc mieszkańcow do wszczynania nowych rozruchow.

Generał Leclerc Szef sztabu armii Włoskiey odiechał do Paryża; mieysce iego zastapił Suchet. Z pierwszym iedną drogę przedsięwzioł Semonville, otrzymawszy u Direktoryatu, w nadgrodę aresztowania swoiego w Waltelinie r. 1793, 300 tysięcy liwrow na maiątku Grissonow położonym w teyże Prowincyi. Powszechnie rozumieią, że wiele się przyłożył do odmian w naszey Konstytucyi zgotowanych.

Generał en chef Brune powracaiąc do nas z Paryża, potkał w Chambery Posła Ligurow massucone, który miał tratować o pokoy z Ministrami Króla Jmci Sardyńskiego; i radził do Włoch powracać, ponieważ rzecz ma bydź ukończona w Medyolanie. Zastanowił się w Chambery Massocone, i wysłał gońca do Genueńskiego Direktoryatu, prosząc o nowe instrukcye.

Ten odezwę uczynił do Generała en chef odebrawszy zaś odpowiedź, kazał Posłowi powracać. Niezgoda panuie dotąd między władzą Ligurow prawodawczą i wykonawczą. 600 Francuzow do Genui w kroczyło, tysiąc za dni kilka przybędzie. Lękaią się w kraiu wnętrznych rozruchow. W Powiecie iednym wybuchneła iuż insurrekcya. Wysłano liczne woyska na iey przytłumienie.

Tak srogie dziś panuią zamieszanie w rozmaitych Prowincyach Włoskich, ziemi niedawno spokoyney i szczęśliwey, na zazdrość postronnych narodow. Patrzcie na wyraźny roskaz Generała en-chef Brune koniec wzieła woyna wszczęta między Cisalpinami i RPtą Łukieską. Temi dniami we wszystkich miastach naszych przetrząsano domy obywatelskie, iak często dziać się zwykło u Francuzow.

W Medyolanie samym więcey 400 osob aresztowane; są po większey części bez pasportow cudzoziemscy; niektórzy zaś podeyrzani o korrespondencyą z narodami postronnemi. Rząd Francuzki postanowił do nieiakiego czasu przewlec odmianę czy poprawienie Konstitucyi naszey. Dziś Generał Brune o to się, stara naywięcey, ażeby ztrwożonym obywatelom odioł wszelką boiaźń i trwogę.

Przez to może zapobiedz wnętrznym rozruchom, może przywrócić iedność umysłow, iak wiadomo, rozdwoionym w RPtey. Zagorzałym patriotom ustąpić kazał z Mediolanu. Mówiono że 2 Direktorow naszych urząd złożyło. Rzecz dotąd się nie stała, stać się może. To pewna że w Rzymskich i Cisalpińskich Departamentach, dawnoby się przelewała krew obywatelska, gdyby z nich woyska Francuzkie ustąpiły.

z Triestu 24 Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Wielki Mistrz Maltański mieszka dotąd w Tunawilla, blisko miasta naszego. Odbiera honory dostoieństwu swoiemu właściwe. Blisko 40 Kawalerow składaią radę iego. Codziennie przybywaią nowi z rozmaitych narodow. Wszyscy prawie są Niemcy, Włosi, lub Szwaycarowie. W Malcie garnizonu zostawiono 3 lub 4 tysiące. Żywność zabrała Toulońska flotta; mieszkańce cierpią niedostatek. Przy

wylądowaniu powstał, iak wiadomo rozruch, w którym zgineli Kawalerowie Francuzcy: Du Chatel, Guebriant, Montazet, Du Quesne, Roux, Rigaud, i kilku innych

z Rastadu 4 Września z Gazety Frankfortskiey.

Pełnomocni Ministrowie Francuzcy, iekeśmy dawniey donieśli, na d. 1 t. m. podali notę w następuiącey osnowie.

Niżey podpisani donoszą Rzeskiey Deputacyi, że przyimuią proste bez żadnych warunkow Ehrenbreitsteinu zburzenie dla przyczyn zaś w dawnieyszych notach wyrażonych, żądaią ustąpienia RPtey, Kehl, i Cassel z przyległościami, które iako iuż są w spokoyney dzierżawie woysk Francuzkich, tak nierozdzielną część składaią kraiow i miast dawniey przez Rzeszą Niemiechą ustąpionych.

Podobnym sposobem żądaią pozwolenia Deputacyi na inne warunki, w dawnieyszych notach wyszczegulnione.

Gdyby rząd Francuzki chciał nawet ieszcze iaką uczynić ofiarę dla przyśpieszenia pokoiu, nie uczyniłby zapewne w ten czas. kedy w żądaniu swoim tak silnego odporu doswiadcza, Mamy nadzieię, że to iuż raz ostatni prosiemy o prędką odpowiedź i wyrazną.

z Arau 6 Września z Gazety Franfortskiey.

Insurgenci w Appezell i innych Cantonach, nie chcąc wykonać przysięgę na nową Konstitucyą, zgromadzili się do Trogen, maiąc 4 działa, 30 Sierpnia wyszło z S. Gall 5 tysięcy żołnierza, po większey części kraiowego, z 13 armatami, na przytłumienie wszczętego rokoszu. Listy d. 3 pisane donoszą, że do bitwy nie przyszło; zaczęto negocyaoye, które podobno koniec pomyślny mieć będą.

Interessa Grisonow ukończone nie są. Zgromadzenie Szwaycarow Prawodawcze, chcąc przyśpieszyć pożądaną iedność z tym narodem, wzieło pod swoią opiekę tych mieszkańcow, którzyby od współziomkow przesladowanie cierpieli, nadaiąc onym przywileie obywatelskie w całey RPtey. Senat bez żadney zwłoki pomienioną wyżey ustawę sankcyonował.

Od granic Szwaycarskich 6 Września z Gazety Frankforskiey.

Nasz Direktoryat od Liguryiskiego list odebrał odpowiadaiacy na odezwę dawniey uczynioną względem przyszłych związkow między dwoma narodami. Na przełożenie Generała en-chef Schavenborg, w Cantonach Schwitz i Uuterwald aresztowano wiele osob oskarżonych, iakoby sprawcami były domowego zamieszania, które bez krwi rozlania niedawno zgaszone zostało. Główna kwatera armii od Grisonow idącey znayduie się w Lucerne.

Od brzegow Menu 10 Września z Gazety Frankfortskiey.

Odbieramy wiadomość z Amsterdamu, iż Admirał Dunçan przybywszy pod Texel z 4 okrętami, obioł kommendę nad flottą ten port zamykaiącą, którey dotychczas przywodził Wice Admirał Onslow.

z Auszpurga 5 Września z Gazety Berlińskiey.

Ferman Sułtana do wszystkich Kommendantow portowych nad morzem śrzodziemnym rozesłany, zaleca nie przyimować Kupieckich lub woiennych okrętow Francuzkich, owszem strzelać do wszystkich, i maiątek Republikantow brać w sekwestr. Rząd Ragużański pozwoliwszy na pożyczenie Francuzom żądanych 160 tysięcy talarow, uwiadomił o tym rząd Turecki, pod którego opieką zostaie.

Litewſki Nadworny Sąd ſtosuiąc ſie do zapadłey w dniu 7. Septemſwey Rezolucyi obwieszcza, że ten Sąd odebrał Naywyższy Rozkaz, gdyby dla porządnieyszego i spiesznieyszego odbywania ſię Spraw znaydowało ſię przy Sądzie dzieſięć Adwokatow w wyborze jakowych poſtąpi Sąd podług wyraźnego brzmienia publikowanego w Litewſkiey Gubernii o Adwokatach Rządzącego Senatu Ukazu pod dniem 23. xbra 1797. Roku wyſzłego, a zatym życzący być umieszczonymi w tym Tytule przy Sądzie Nadwornym, maią oznaymić ſwoie żądania przez memoryały przy złożeniu należytych świadectw, jak o ich sposobności, tak i o tym że oni maią ſwoie Poſseſsye.